

◆ OCHRONA POWIETRZA

INFORMACJE HISTORYCZNE

Zanieczyszczenie atmosfery wynika z obecności w niej niepożądanych substancji w ilościach dostatecznie dużych do wywołania szkodliwych następstw. Definicja ta nie ogranicza się do zanieczyszczenia powodowanego działalnością ludzką.

Zanieczyszczenia emitowane są do atmosfery ze źródeł naturalnych i antropogenicznych, znajdujących się na obszarach lądowych i morskich. Te niepożądane substancje mogą zniszczyć ludzkie zdrowie, florę i faunę. Ponadto zanieczyszczenia powodują niepożądane zjawiska w formie zmniejszonej widoczności, nieprzyjemnych odorów, czy też zawiesin kurzu i pyłu. Dlatego też ochrona powietrza jest bardzo ważna.

Pierwsze znane przykłady zapobiegania zanieczyszczenia atmosfery pochodzą co najmniej z XIII wieku. W tym czasie zabronione było palenie pewnego rodzaju węgla w Anglii.

Ochrona powietrza nabrała znaczenia dopiero w XX wieku. Pierwszy miernik do pomiaru zanieczyszczeń wynaleziono w 1906 roku.

W latach 40-tych XX wieku zaobserwowano smog fotochemiczny spowodowany spalinami samochodowymi.

Pierwszą ustawę o czystości powietrza w Zjednoczonym Królestwie uchwalono w 1952 roku wkrótce po śmieci 4 000 ludzi spowodowanej wysokim stężeniem pyłów i dwutlenku siarki w Londynie.

Do naturalnych zanieczyszczeń powietrza zalicza się m.in.:

- > aerozole i gazy emitowane z powierzchni mórz
- > popioły pochodzenia roślinnego powstające podczas pożarów lasów i wypalania traw
- > aerozole powstałe w wyniku reakcji chemicznych gazów uwalnianych w procesach rozkładu materii organicznej
- > cząstki roślinne i organizmy żywe.

Zanieczyszczenia antropogeniczne, emitowane ze źródeł zlokalizowanych przede wszystkim na lądzie, związane są głównie z procesem spalania paliw stałych płynnych i gazowych.

Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł rolniczy (fermy hodowlane) nawozy i środki ochrony roślin.

Światowa Organizacja Zdrowia zdefiniowała wytyczne odnośnie różnych rodzajów zanieczyszczeń.

Różne państwa używały ich w celu ustalenia własnych krajowych wytycznych-norm.

Unia Europejska posiada kilka dyrektyw dotyczących jakości powietrza pomimo, że państwa członkowskie nadal posiadają własne kryteria jakości.

Akty prawne Unii Europejskiej dotyczące ochrony powietrza można podzielić na:

- > dyrektywy ustalające standardy jakości powietrza
- > dyrektywy ustalające standardy emisji zanieczyszczeń powietrza
- > dyrektywy ustalające ze względu na ochronę powietrza, dopuszczalne ilości określonych związków w produktach.

Motywy Polskich przepisów prawnych w zakresie ochrony powietrza są zgodne z dyrektywami wspólnoty.

Istnieje jednak zasadnicza różnica pomiędzy tymi przepisami, którą jest brak polskich przepisów poprawy jakości powietrza i ich wdrażania na obszarach gdzie przekazane są dopuszczalne wskaźniki jakości.

W związku z trudnościami technicznymi i ekonomicznymi oraz okresem dostosowawczym wyznaczonym polskimi przepisami. Polska wystąpiła o okres przejściowy dla wdrażania dyrektyw Unii, który trwać będzie do końca 2009 roku.